

POSTANOWIENIE

Dnia 7 listopada 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie **G.S.**,
skazanego za czyn z art. 178a § 1 k.k.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej,
na posiedzeniu w dniu 7 listopada 2024 r.,
w trybie art. 535 § 3 k.p.k., kasacji obrońcy skazanego,
od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi
z dnia 12 lutego 2024 r., V Ka 1548/23,
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Zgierzu
z dnia 17 lipca 2023 r., II K 862/21,

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciążyć skazanego G.S. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Zgierzu z dnia 17 lipca 2023 r., II K 862/21, G.S. został uznany za winnego czynu z art. 178a § 1 k.k., za który wymierzono mu karę 150 stawek dziennych grzywny, po 20 zł każda stawka. Wobec oskarżonego orzeczono ponadto środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres trzech lat oraz świadczenie pieniężne na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej w kwocie 5000 zł.

Sąd orzekł także o zaliczeniu na poczet środka karnego okresu rzeczywistego zatrzymania prawa jazdy oraz o kosztach procesu.

Po przeprowadzeniu postępowania odwoławczego, zainicjowanego apelacją obrońcy oskarżonego, Sąd Okręgowy w Łodzi wyrokiem z dnia 12 lutego 2024 r., V Ka 1548/23, utrzymał zaskarżony wyrok w mocy.

Kasację od powyższego wyroku wniósł obrońca skazanego, zaskarżając go w całości i w punkcie pierwszym zarzucając „wystąpienie uchybienia opisanego w art 439 § 1 pkt 2 k.p.k., tj. bezwzględnej przyczyny odwoławczej polegającej na nienależytym obsadzeniu składu Sądu Okręgowego w Łodzi orzekającego w sprawie o sygn. akt V Ka 1548/23, poprzez udział w składzie orzekającym „neosędzi” w osobie X.Y. (uchwała neo-KRS Nr [...] /2021 z dnia 2021-[...])”. Drugi, rozbudowany zarzut kasacji wskazywał na kilka wyodrębnionych w punktach od a) do c) rażących naruszeń prawa, mających zdaniem obrony istotny wpływ na treść orzeczenia. Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi w całości oraz o przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania. W kasacji zawarto także wniosek w wstrzymanie wykonania zaskarżonego wyroku przy zastosowaniu art. 532 § 1 k.p.k.

W pisemnej odpowiedzi na kasację prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście bezzasadna, co umożliwiło jej oddalenie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Z uwagi na fakt, że w niniejszej sprawie wobec G.S. została prawomocnie orzeczona kara grzywny, podstawy kasacyjne były zawężone do bezwzględnych przyczyn odwoławczych z art. 439 § 1 k.p.k. (art. 523 § 2 i § 4 pkt 1 k.p.k.). Należy bowiem przypomnieć Autorowi kasacji, że „podniesienie zarzutu wystąpienia uchybienia z art. 439 k.p.k. nie przełamuje ograniczenia przewidzianego w art. 523 § 2 k.p.k., a tym samym w przypadku wymierzenia oskarżonemu kary typu wolnościowego nie uprawnia jego obrońcy do podnoszenia w kasacji innych zarzutów, niemających charakteru bezwzględnych podstaw odwoławczych” (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 grudnia 2023 r., II KK 504/23; por. także postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 maja 2021 r., V KK 47/21). Toteż,

wobec jednoznacznej treści art. 523 § 2 i 4 k.p.k., wszystkie zarzuty kasacji wskazujące na rażące naruszenia prawa (wymienione w punkcie 2 od lit. a) do c)), są niedopuszczalne i jako takie nie mogły być rozpoznane przez Sąd Najwyższy. Nie mogły być też rozpoznane wnioski obrońcy sformułowane w punkcie V (s. 9 i 10) kasacji, albowiem dotyczyły one ustaleń faktycznych poczynionych w sprawie i bezpośrednio wiązały się z niedopuszczalnymi zarzutami kasacji. Ponownie trzeba podkreślić, że jedynym dopuszczalnym zarzutem kasacyjnym w tej sprawie był ten sformułowany w punkcie II.1., wskazujący na bezwzględny powód odwoławczy. Jednocześnie Sąd Najwyższy nie stwierdził, aby w sprawie zaistniała sygnalizowana w pierwszym zarzucie kasacji bezwzględna przyczyna odwoławcza z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., jak również nie stwierdził z urzędu zaistnienia innego uchybienia z art. 439 § 1 k.p.k.

W pierwszej kolejności należy zaznaczyć, że Sąd Najwyższy jest związany uchwałą trzech Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA-I-4110-1/20 (OSNK 2020, z. 2, poz. 7). Wykładnia prawa zawarta w tej uchwale jest nadal obowiązująca i w myśl art. 87 ust. 1 ustawy o Sądzie Najwyższym (tj. Dz. U. z 2023 r., poz. 1093 ze zm.) Sąd Najwyższy pozostaje nią związany jako zasadą prawną. Sąd Najwyższy konsekwentnie staje na trafnym stanowisku, że nic w tym względzie nie zmienia wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 kwietnia 2020 r., U 2/20, OTK-A 2020, poz. 61 (tak: postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2022 r., I KO 79/21 i I KO 80/21; por. także m.in.: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 stycznia 2023 r., IV KZ 59/21; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 czerwca 2023 r., II KK 489/21; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2023 r., II KK 74/22). W uchwale trzech Izb Sąd Najwyższy orzekł, że: „Nienależyta obsada sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. [...] zachodzi także wtedy, gdy w składzie sądu bierze udział osoba powołana na urząd sędziego w sądzie powszechnym albo wojskowym na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw [Dz. U. z 2018 r. poz. 3; dalej: ustawa nowelizująca KRS – dopisek SN], jeżeli wadliwość procesu powoływania prowadzi, w konkretnych okolicznościach, do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji

Rzeczypospolitej Polskiej, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności.” W uzasadnieniu opisywanej uchwały Sąd Najwyższy podkreślił, że wadliwość procedury nominacyjnej nie powoduje automatycznie, iż sąd powszechny z udziałem sędziego powołanego w takiej procedurze jest sądem nienależycie obsadzonym w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

Pogląd zawarty w uchwale trzech Izb Sądu Najwyższego został następnie potwierdzony w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22 (OSNK 2022, z. 6, poz. 22). Z tego orzeczenia wynika, iż „brak podstaw do przyjęcia *a priori*, że każdy sędzia sądu powszechnego, który uzyskał nominację w następstwie brania udziału w konkursie przed Krajową Radą Sądownictwa po 17 stycznia 2018 r., nie spełnia minimalnego standardu bezstronności i każdorazowo sąd z jego udziałem jest nienależycie obsadzony w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Taka sytuacja zachodzi jedynie w stosunku do sędziów Sądu Najwyższego, którzy otrzymali nominacje w takich warunkach”. Jednocześnie Sąd Najwyższy uznał, że Krajowa Rada Sądownictwa ukształtowana w trybie określonym przepisami ustawy nowelizującej nie jest organem tożsamym z organem konstytucyjnym, którego skład i sposób wyłaniania reguluje Konstytucja RP, w szczególności w art. 187 ust. 1.

Mając na względzie treść zarzutu i uzasadnienia kasacji, a także kryteria brane dotychczas pod uwagę w orzecznictwie jako mające wpływ na wynik testu niezależności i bezstronności sędziego, nie można stwierdzić, że sąd z udziałem SSO X.Y. nie spełniał minimalnego standardu niezależności i bezstronności. W konsekwencji sąd z jej udziałem nie był sądem nienależycie obsadzonym w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Pomimo podniesienia zarzutu uchybienia z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., obrońca nie przedstawił żadnych konkretnych okoliczności, które mogłyby prowadzić do negatywnego wyniku testu niezależności i bezstronności, ograniczając się do – niewystarczającego w świetle przywołanych stanowisk orzeczniczych – wskazania na powołanie do pełnienia urzędu sędziego na wniosek KRS ukształtowanej przepisami ustawy nowelizującej. Także Sąd Najwyższy z urzędu nie jest w posiadaniu informacji, które wskazywałyby na zasadność zarzutu nienależytej obsady sądu. Jak wynika z dokumentów

dostępnych w domenie publicznej, w procedurze awansowej sędzi X.Y. Krajowa Rada Sądownictwa wydała uchwałę nr [...] /2021, w której przedstawiła Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosek o powołanie jej do pełnienia urzędu sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Łodzi. Według informacji zawartych w uzasadnieniu uchwały, sędzia X.Y. była jedną z trojga kandydatów, przez sędziego wizytatora została oceniona „pozytywnie”, najlepiej spośród kandydatów stawających do konkursu, uzyskała jednogłośnie poparcie Kolegium Sądu Okręgowego w Łodzi. Jednocześnie Sąd Najwyższy nie dotarł do żadnych dostępnych w domenach publicznych informacji sugerujących ścisłe powiązania ww. sędziego z władzą wykonawczą. Sędzia nie podpisywała list poparcia dla kandydatów do wadliwie ukształtowanej KRS, nie pełniła funkcji prezesa czy wiceprezesa sądu, jak również funkcji związanych z postępowaniami dyscyplinarnymi sędziów (prezes lub sędzia sądu dyscyplinarnego, rzecznik dyscyplinarny).

Badając z urzędu – zgodnie z art. 536 k.p.k. – możliwość wystąpienia w sprawie uchybień, o których mowa w art. 439 § 1 k.p.k., Sąd Najwyższy stwierdził, że także SSR X.Y.1, tworząca jednoosobowo skład Sądu Rejonowego orzekającego w tej sprawie, została powołana do pełnienia urzędu sędziego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie przepisów ustawy nowelizującej KRS. Obrońca nie sformułował zarzutu wystąpienia uchybienia z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. w związku z obsadą Sądu I instancji. Sąd Najwyższy nie stwierdził również z urzędu, aby w związku z orzekaniem przez Sąd z udziałem SSR X.Y.1 do takiego uchybienia doszło. W stosunku do niej Krajowa Rada Sądownictwa wydała uchwałę numer [...] /2019, z której wynika, że Pani X.Y.1 była jedną z sześciorga kandydatów, zgodnie z oceną dokonaną na potrzeby postępowania konkursowego, okoliczności jej dotyczące „pozwalają na przedstawienie Pani X.Y.1 jako bardzo dobrej, doświadczonej i solidnej kandydatki do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego”. W stosunku do SSR X.Y.1 również nie znaleziono żadnych dostępnych publicznie informacji sugerujących jej ścisłe powiązania z władzą wykonawczą – po powołaniu na stanowisko sędziego nie podpisywała list poparcia kandydatów do wadliwie

ukształtowanej KRS, nie pełniła funkcji prezesa lub wiceprezesa sądu, czy też funkcji związanych z postępowaniami dyscyplinarnymi sędziów.

Mając na uwadze powyższą argumentację, kasację obrońcy należało oddalić jako oczywiście bezzasadną.

Rozstrzygnięcie o kosztach z punktu 2 postanowienia uzasadnia art. 637a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k.

Ze względu na rozstrzygnięcie co do kasacji, bezprzedmiotowym było rozpoznawanie wniosku o wstrzymanie wykonania zaskarżonego nią wyroku.

Z uwagi na powyższe, należało orzec jak w części dyspozytywnej niniejszego postanowienia.

WB.

[a.ł]